

۱۳۶۷۲۶.

معماری همساز با اقلیم

تألیف:

دکتر فرشاد مفاخر

نشر آقای کتاب

۱۳۹۴

سرشناسه	:	مفاخر، فرشاد، ۱۳۴۵ -
عنوان و نام پدیدآور	:	معماری همساز با اقلیم / تالیف فرشاد مفاخر.
مشخصات نشر	:	تهران: آقای کتاب، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	:	۴۰۶ ص: مصور (بخشی رنگی).
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۸۰۱۶-۱۸-۲
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	معماری -- عوامل اقلیمی
موضوع	:	ساختمان سازی -- صنعت و تجارت -- عوامل اقلیمی
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۴ ۷۴۴/م/۲۵۴۱ NB
رده بندی دیویی	:	۷۲۰/۴
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۰۴۰۹۶۲

ناشر	:	آقای کتاب
عنوان	:	معماری همساز با اقلیم
مؤلف	:	دکتر فرشاد مفاخر
طرح روی جلد	:	علیرضا رضایی
نوبت چاپ	:	اول / ۱۳۹۴
تیراژ	:	۲۰۰ جلد
قیمت	:	۳۰ هزار تومان
شماره شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۸۰۱۶-۱۸-۲

این اثر مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هرکس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشر یا مؤلف، نشر یا پخش کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به سرمایه گذاران می باشد.

آدرس نشر و محل توزیع: تهران، میدان انقلاب، ابتدای خ وحید نظری، بن بست بختیاری، پلاک ۷، واحد ۱

تلفن و دورنگار: ۶۶۱۷۶۸۹۱

سایت: www.aghayeketab.com ایمیل: Info@aghayeketab.com

www.ghazayesalem.org

"مسئولیت صحت مطالب کتاب با مؤلف می باشد"

پیشگفتار.....	۷
---------------	---

بخش اول: سبک‌های معماری

فصل اول: معماری بیونیک.....	۱۰
فصل دوم: معماری طبیعت گرا (ارگانیک) و هندسه فراکتال.....	۲۱
فصل سوم: تاثیر گیاهان بر معماری (معماری برگرفته از فرم و عملکرد گیاهان).....	۳۶
فصل چهارم: معماری بیومورفیک - معماری جانورسان.....	۴۴
فصل پنجم: معماری فمیشیستی.....	۴۶
فصل ششم: معماری پایدار.....	۵۵
فصل هفتم: هنر و معماری پست مدرن.....	۶۶

بخش دوم: معماری زمینه گرا

فصل اول: معماری زمینه گرا.....	۷۸
بررسی موزه یهود برلین از دید زمینه گرا.....	۸۰
مفهوم سکونت در معماری زمینه گرا از دیدگاه نوربرگ شولتز.....	۸۷

بخش سوم: مصالح در معماری

فصل اول: نانو مصالح.....	۱۰۲
فصل دوم: مصالح نوین.....	۱۱۵
فصل سوم: بامبو در معماری.....	۱۲۳
فصل چهارم: معماری با خاک.....	۱۳۶

بخش چهارم: عناصر در معماری

فصل اول: بادگیر.....	۱۴۲
فصل دوم: ایوان.....	۱۵۲
فصل سوم: باغ.....	۱۵۹
فصل چهارم: بام سبز.....	۱۶۳

بخش پنجم: انرژی در معماری

۱۸۴	فصل اول: ذخیره‌سازی انرژی در معماری سنتی
۱۹۶	فصل دوم: کاربرد انرژی خورشیدی در زندگی انسان
۲۰۵	فصل سوم: اصول استفاده از تابش خورشید در طراحی معماری
۲۱۶	فصل چهارم: کاربرد انرژی زمین گرمایی در کاهش مصرف انرژی

بخش ششم: مفاهیم معماری

۲۲۴	فصل اول: مزاج و طبع‌های انسانی
۲۲۸	فصل دوم: نور و سایه و رنگ
۲۳۴	فصل سوم: مفاهیم در طراحی باغ
۲۴۳	فصل چهارم: فنگ شویی

بخش هفتم: هوشمند سازی در معماری

۲۵۰	فصل اول: طراحی مسکن روستایی با استفاده از نیک سیستم برای استان سیستان و بلوچستان
۲۶۸	فصل دوم: بررسی نقش هوشمند سازی بناها در رسیدن به معماری پایدار

بخش هشتم: نمونه موردی

۲۹۴	فصل اول: بررسی و شناخت مجموعه آکادمی علوم گالیفرنیا رنزو پیانو
۳۰۰	فصل دوم: باغ عدن
۳۰۷	فصل سوم: شهری از آینده
	فصل چهارم: معماری در پناه خاک، مساله آسایش حرارتی و معماری خشت در ایران و بررسی نمونه
۳۱۸	موردی گورنای جدید
۳۲۹	فصل پنجم: استفاده از انرژی‌های طبیعی در ساختمان (بررسی برج کامرز بانک، آلمان ۹)
۳۴۱	فصل ششم: تاثیر دمای حیاط بر دمای فضای داخلی خانه آمینی‌ها

بخش نهم: اقلیم در معماری

۳۴۸	فصل اول: اقلیم سرد و کوهستانی ایران
۳۷۶	فصل دوم اقلیم گرم و خشک ایران

بخش دهم: ضوابط و استانداردها

۳۹۰	فصل اول: گواهی نامه LEED
-----	--------------------------

پیشگفتار

معماری همساز با اقلیم شامل ابعاد وسیعی است که می‌توان از حدود معماری به علوم دیگر راه یابد و ارتباطی عمیق‌تر با سایر علوم برقرار کند. واژه اقلیم ریشه یونانی دارد و در واژه نامه فرهنگ معین به ناحیه‌ای از کره زمین اطلاق می‌شود که از حیث آب و هوا و اوضاع طبیعی از قطعات دیگر ممتاز است. پژوهشگران اقلیم‌گرا با دیدگاه‌های متفاوتی تقسیم‌بندی اقلیمی را ارائه نمودند و بیشتر از منظر آب و هوایی، حالات متوسط جوی زمین، در یک مدت طولانی در محلی معین را تعریف کردند و گاهی اقلیم را با آب و هوا به یک معنا به کار می‌برند.

در معماری دوران قبل از مدرن یک نوع یکپارچگی حاکم بر معماری قرار داشت و معمار براساس ضمیر ناخودآگاهش ارتباط کل و جز و جز با کل را مستحکم می‌کرد. ولی پس از به وجود آمدن تفکرات مدرنیته و جداسازی علوم تجربی از هم، سعی در تجزیه و تحلیل در جزئیات علوم مختلفه نمودند و معمار با ضمیر خودآگاهش سعی در به وجود آوردن طرح‌های بدیع داشت. این دیدگاه‌ها تعاریف متفاوتی از معماری را در شاخه‌هایی ارائه نمود و سبک‌های معماری و الگوها و مدل‌های معماری را در شاخه‌های سایر علوم قرار داد. از جمله اینکه معماری را جزء هنر قرار دادند و یا...

یکی از دیدگاه‌ها معماری همساز با اقلیم است. از مهمترین منابع مکتوب علم معماری در دوران قبل از مدرن ده کتاب ویتروویوس شناخته شده است. ویتروویوس علم معماری را در زیبایی، عملکرد و استحکام معرفی می‌کند و معمار را فردی خاص می‌داند که تسلط بر علوم زمان خود دارد علومی مانند فلسفه، ریاضی، پزشکی و... بنابراین چنین استنباط می‌شود که معماری خودش یک علم مستقل است. از این دیدگاه معماری شامل کلیتی است که اقلیم در آن قرار می‌گیرد و جغرافیدانان دوران اسلامی از جمله اصطخری (قرن چهارم هجری) حدود اقلیمی را سرزمینی با مشخصات معین جغرافیایی، آب و هوایی، فرهنگی و اجتماعی معرفی کرده است. این تعریف در دوران مدرن به حذف فرهنگ و اجتماع از محدوده اقلیمی رسید. در این کتاب سعی بر آن شده است معماری را به عنوان یک علم معرفی کند و به مانند سایر علوم دارای مشخصاتی است که ورود سایر علوم را براساس اصول حاکم علم معماری معرفی می‌کند.

هدف اصلی این نوشتار ارتباط عملی علم معماری و همسازی با اقلیم است. این بحث از یک کلیت شروع می‌شود و به تدریج به جزئیات می‌پردازد و معماری همساز با اقلیم را زیر شاخه‌ای از علم معماری می‌داند که در جنبه‌های مختلف معماری تاثیرگذار بوده است. بنابراین در بخش اول از سبک‌هایی که ارتباط بیشتری با این نگرش دارند شروع می‌کند که شامل معماری بیونیک، طبیعت‌گرا، بیومورفیک، فمینیستی، معماری پایدار، پست مدرن است. در ادامه، فصل دوم به معماری زمینه‌گرا و تعریف و توضیح و تفصیل این سبک از معماری می‌پردازد و در خلال آن به بیان و تحلیل بعضی از نمونه‌های

موردی از نقطه نظر این سبک رهنمون می‌سازد. اما فصل سوم از بعدی دیگر به معماری و ملزومات آن نگاه می‌اندازد و در این فصل به صورت اجمالی به مصالح بوم آورد و همساز با اقلیم‌های متنوع اشاره‌ای می‌کند. مانند: بامبو در معماری و معماری با خاک، نانو مصالح و مصالح نوین، در بخش چهارم این کتاب به توضیح و عناصر مهم در معماری ایرانی - اسلامی مثل بادگیر - ایوان - باغ - بام سبز اشاره کرده است. از فصل پنجم به بعد مباحث جزئی‌تر و دقیق‌تر می‌شود. فصل پنجم به بعد انرژی در ساختمان پرداخته و راهکاری ذخیره سازی انرژی در معماری سنتی و معماری مدرن را مورد بررسی قرار می‌دهد و در واقع راه‌های مختلف استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر در ساختمان را معرفی می‌کند. در فصل ششم به بیان مفاهیم معماری به مانند نور و سایه و رنگ، فنگ شویی و مفاهیم در طراحی باغ و مزاج و طبع‌های انسانی پرداخته شده است. در بخش هفتم به یکی از مسائل مهم معماری امروز یعنی هوشمندسازی ساختمان‌ها پرداخته می‌شود و نمونه‌هایی در طراحی مسکن سیستان را مورد مطالعه قرار می‌دهیم. سپس نقش هوشمندسازی بناها در رسیدن به معماری پایداری بررسی می‌شود. در بخش هشتم نمونه‌هایی همچون آکادمی علوم کالیفرنیا، باغ عدن، شهری از آینده، معماری در پناه خاک، برج کامرز بانک و خانه امنی‌ها مورد تحلیل و بازنگری قرار می‌گیرد. سرانجام در بخش نهم اقلیم‌های خاصی چون سرد و کوهستانی و گرم و خشک را در ایران تحت موشکافی و تحلیل قرار می‌دهیم. در بخش دهم ضوابط و استانداردهای لید را مورد بررسی قرار دادیم.

کتاب یکسره، عاری از عیب و نقص نیست و نویسنده نیازمند رهنمودها و همیاری همه صاحب‌نظران این رشته است تا در صورت تجدید چاپ در رفع نقایص آن بکوشد.

در پایان تشکر فراوان می‌کنیم از موسسه فرهنگ و هنر اندیشه پارسیان که ما را در امر پیشرفت این کتاب بسیار یاری نمودند.